

SCHOTEN, NACHTEGALENLEI

Archeologienota: Programma van maatregelen.

Rapport Nr. 1337

Titel

Archeologienota Schoten, Nachtegalenlei: Verslag van Resultaten

Auteur(s)

Jeroen Vermeersch & Jeroen Verrijckt

Erkende archeoloog

2015/00053 - Jeroen Verrijckt

Projectnummer J. Verrijckt

2023-305

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2023F347

Plaats en datum

Beerse, 30/06/2023

INHOUD

Inhoud.....	2
1 Administratieve gegevens	3
1 Gemotiveerd advies	4
1.1 Aanleiding vooronderzoek.....	4
1.2 Resultaten vooronderzoek	4
1.3 Afweging noodzaak verder onderzoek.....	5
2 Programma van maatregelen	6
3 lijst met figuren.....	7
Geen gegevens voor lijst met afbeeldingen gevonden.....	7
4 Lijst met tabellen.....	7
Geen gegevens voor lijst met afbeeldingen gevonden.....	7
5 bibliografie	7

1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode J. Verrijckt		2023-305
Projectcode Onroerend Erfgoed		2023F347
Locatie	Provincie	Antwerpen
	Gemeente	Schoten
	Straat	Nachtegalenlei
Kadastrale gegevens	Gemeente	Schoten
	Afdeling	1
	Sectie	D
	Percelen	184/h7, 184/w9, 184/x9 en 184/y9
Coördinaten	Noordoost	X: 161.205 Y: 216.303
	Noordwest	X: 161.093 Y: 216.336
	Zuidoost	X: 161.197 Y: 216.211
	Zuidwest	X: 161.051 Y: 216.248
Oppervlakte plangebied		Ca. 13.860 m ²
Oppervlakte bodemingreep		Ca. 4.678 m ²
Erkend Archeoloog		2015/00053 – Jeroen Verrijckt

1 GEMOTIVEERD ADVIES

1.1 Aanleiding vooronderzoek

De aanleiding van het vooronderzoek is de aanvraag van een omgevingsvergunning voor een verkaveling langsheen Nachtegalenlei te Schoten. Meer informatie over de aanleiding van het vooronderzoek is terug te vinden in het verslag van resultaten.

1.2 Resultaten vooronderzoek

Tijdens het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem kon enkel het bureauonderzoek uitgevoerd worden. Op basis van dit vooronderzoek zonder ingreep in de bodem was het mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aanwezigheid en waarde van archeologische erfgoed op het terrein.

Het plangebied is gelegen aan de Nachtegalenlei te Schoten en heeft een oppervlakte van 13.880m². Daarbij mag er in het kader van de verkaveling op drie zones van maximaal 250m², 309,9m² en 375m² bebouwing plaatsvinden. De achterliggende zones bos mogen niet ontwikkeld worden. De overige delen kunnen als tuin worden aangelegd. Door het bosdecreet tracht men zo weinig mogelijk bomen te rooien.

Landschappelijk gezien ligt het terrein in het zuidwesten van de Kempen op c. 10m+TAW. Deze ligging en de nabijheid van het Klein Schijn (en het alluviale gebied) op minder dan 100m zorgt ervoor dat er sprake is van een gradiëntsituatie waarbij er een kans is op het aantreffen van archeologische resten uit de steentijd. Hiervan zijn evenwel nog geen vondsten bekend.

De ligging, ook bodemkundig kan suggereren dat er bewoning aanwezig kon zijn vanaf het neolithicum tot en met de late middeleeuwen al is de kans eerder laag. Voor recentere perioden is de kans erg laag, zo niet afwezig om archeologische waarden aan te treffen. Het gebied lijkt weinig aanwijzingen te vertonen dat er veel menselijke aanwezigheid was. Het is vooral een bosrijk, ruraal gebied wat toch keer op keer blijkt uit de archeologische onderzoeken.

De bovenstaande gegevens suggereren een lage kans op het aantreffen van archeologische waarden. De verkaveling kan een impact hebben op de bodem, met maximaal 4.678m². Het gaat daarbij vooral om drie verspreide zones waarbinnen bebouwing mogelijk is. Deze zones zijn beperkt tussen 250 en 375m². Gezien de impact van de werken in combinatie met de lage kans op het aantreffen van archeologische waarden en de beperking in het rooien van bomen leidt ons tot het advies om geen verder onderzoek te adviseren. Een verder onderzoek is hierbij moeilijk te onderbouwen.

Op basis van bovenstaande lage archeologische verwachting kan een potentieel op kennisvermeerdering geformuleerd worden.

Gelet op het ontbreken van goed onderzochte, grootschalige archeologische onderzoeken in de omgeving van het plangebied, is er een hoog potentieel op kennisvermeerdering aanwezig. Maar gezien de lage kans op het aantreffen van archeologische waarden is de kans evenwel een stuk lager.

1.3 Afweging noodzaak verder onderzoek

Na een uitgebreide bureaustudie waarbinnen historische, cartografische, geologische, geografische en bodemkundige bronnen werden onderzocht en teruggekoppeld aan het hedendaagse terreingebruik en de bouwplannen van de opdrachtgever, kan geconcludeerd worden dat de bodem van het plangebied beperkt zal worden geroerd.

Na een fase in het vooronderzoek volgt geen verder vooronderzoek, zonder ingreep in de bodem of met ingreep in de bodem, indien op basis van de reeds uitgevoerde fase(s) van het vooronderzoek voldoende informatie gegenereerd is om (Code van Goede Praktijk, p. 31):

1. Een archeologienota of nota op te maken die de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende staft, of;
2. Een archeologienota of nota op te maken die het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering afdoende staft (doordat de geplande bodemingrepen geen impact hebben op het eventueel aanwezige erfgoed of doordat verder onderzoek van het aanwezige erfgoed geen nuttige kenniswinst zou opleveren), of;
3. Een archeologienota of nota op te maken die de noodzaak voor een archeologische opgraving staft én een plan van aanpak hiervoor biedt, of;
4. Een archeologienota of nota op te maken die de mogelijkheid voor een behoud in situ staft én een plan van aanpak hiervoor biedt.

Na het bureauonderzoek, kon op basis van deze fase van het vooronderzoek voldoende informatie gegenereerd worden om aan te tonen dat de geplande bodemingrepen geen/amper impact zullen hebben op het eventueel aanwezige erfgoed (punt 2). Bijgevolg wordt op basis van het bureauonderzoek dan ook voorgesteld geen verder onderzoek uit te voeren. Dit omdat in het plangebied er geen impact zal zijn van de geplande werken op het relevant archeologisch niveau.

Op basis van bovenstaande argumentatie word een advies gegeven om de terreinen vrij te geven voor verdere ontwikkeling.

Een programma van maatregelen werd hierdoor niet opgemaakt.

Hierbij rekening houdend dat de geplande werken deze diepte niet zullen bereiken, adviseert J. Verrijckt bvba om het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkelingen.

2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan geconcludeerd worden dat er geen vervolgonderzoek noodzakelijk is. Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek is met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aanwezigheid en waarde van archeologisch erfgoed, het potentieel op kennisvermeerdering en de haalbaarheid van eventueel verder onderzoek.

Een doorslaggevende factor in het bepalen of verder onderzoek noodzakelijk is, zijn de beperkte werkzaamheden in het plangebied en het beperkte potentieel voor het aantreffen van archeologische waarden. De beslissing om geen vervolgonderzoek te adviseren steunt op de volgende redenering:

- Voldoende info aanwezigheid site: Nee.
- Site aanwezig: Nee, er zijn geen aanwijzingen voor de aan- of afwezigheid van een archeologische site.
- Voldoende info over kennispotentieel en haalbaarheid project: Historisch gezien is geweten dat het terrein deel uitmaakte van bosgebied. Uit het assessment blijkt ook een lage kans op het aantreffen van archeologische waarden. De werken zullen op beperkte oppervlaktes mogelijk diep gaan. Verder is er ook een beperking tot het rooien van bomen door het bosdecreet. J. Verrijckt bvba geeft dan ook het advies om de terreinen vrij te geven.

Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. Eventuele toevalsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.

3 LIJST MET FIGUREN

Geen gegevens voor lijst met afbeeldingen gevonden.

4 LIJST MET TABELLEN

Geen gegevens voor lijst met afbeeldingen gevonden.

5 BIBLIOGRAFIE

BORSBOOM, A. & VERHAGEN, P. 2012. *KNA Leidraad Inventariserend Veldonderzoek Deel: Proefsleuvenonderzoek (IVO-P)*. SIKB

HANECA, K., DEBRUYNE, S., VANHOUTTE, S., & ERWYNCK, A. 2016. Archeologische vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie, Onderzoeksrapporten agentschap Onroerend Erfgoed 48.

TOL, A. J., VERHAGEN, P. & VERBRUGGEN, M. 2012. *Leidraad inventariserend veldonderzoek. Deel: karterend booronderzoek*, KNA-leidraden, Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, Gouda.

VAN GILS, M. & MEYLEMANS, E. 2019. *Prospecteren naar steentijd artefactensites – versie 1*, agentschap Onroerend Erfgoed.

Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0), 2019.